

kyften af Jylland, er ogsaa for Størstedelen Sandflugten betvunget og kan ikke gjøre betydelig Skade, undtagen at den enkelte Gange kan gaae ned over Stykker af Enge, som i Almindelighed strække sig ind til den. Ikke desto mindre findes der endnu Sandflugt i det Indre af Kyststrækningen, og det meste Arbejde anvendes paa at standse den der. Naar Sandflugten er dæmpet ved Beplantning af Halme eller Marsehalme, en Plante, som skyder sine Rødder langt ned i Sandet og skyder en høj Busk, og der finder sin Næring, begroes den Tid efter anden med Lyng, og derfor seer man, at mange af Sandflugterne, som før vare hvide, nu ere blevne sorte, idet Lyngtet begroer dem. Jeg kan meget godt forstaae, at dengang Sandflugten havde sit Herredømme, da de, der boede i Nærheden, ilede til Hjælp. Nu derimod have Forholdene forandret sig, og det er blevet til et utaaleligt Hoveri. Det er virkelig besynderligt nu, at dette Hoveri eksisterer paa en Tid, da man affkaffer alt andet Hoveri, og med saamegen Nidskærhed har virket i denne Henseende. Til et Bevis paa, hvad det er, skal jeg kun meddele, at saa Dage, før jeg reise herover, var jeg tilsagt med 24 Mand og 6 Heste til dette Hoveri. Efter som Sagen nu stiller sig, troer jeg derfor, at det er en Byrde, der paahviler Beboerne, som de ikke burde have. Jeg har ligesaa lidet og ligesaa megen Skade af Sandflugten som de Herrer af Forsamlingen, der boe paa Lolland. Det er derfor, jeg ogsaa vil tillade mig at anbefale det foreliggende Forslag. At de Folk, som boe Klitterne nærmest, ogsaa bidrage meest til at tilintetgjøre dennes Følger, synes rimeligt, og derfor vil jeg antage, at navnlig Klitsognene bør tage nogen Andeel, ligesaa vel som ogsaa Amtene, hvori de ligge, men dog i Regelen maa den største Byrde gaae over paa den fælles Kasse, Statskassen.

Kierregaard: Det er oftere blevet ytret baade andensteds og ogsaa i denne høit-

ærede Forsamling, at Jylland for lang Tid tilbage kjendeligen skal have været Stedbarn, og været tilfidesat i mange forskellige Henseender; og jeg for min Person, saavidt jeg kan have nogen Mening, denne Sag angaaende, er tilbøielig til at erkjende, at der ligger en heel Deel Sandhed til Grund for denne saa hyppigt tilbagevendende Paastand. Imidlertid skal jeg ikke nægte, at jeg ikkun kan finde den velbegrundet, naar den forbindes med to betydelige Indskrænkninger. Deels maa jeg nemlig tilføie den Indskrænkning, at dette ingenlunde har været Virkningen enten af nogen Uvillie eller af Ligeegyldighed hos de tidligere Magthavere og de foregaaende Regjeringer for denne Provinds og dens Tilstand; men at det derimod nærmest maa ansees som en ganske naturlig, om end uheldig og beklagelig Virkning af, at Hovedstaden er kommen til at ligge saaledes, som den ligger, i den yderste Kant af Riget, i Forbindelse med den anden Omstændighed, at den med den foregaaende Regjeringsform nøie forbundne Tilbøielighed til at centralisere, gjorde, at de øvrige Odkanter af Riget næsten nødvendigen maatte komme til i mange Henseender at forsummes og staae tilbage. Deels maa jeg endnu tillade mig at gjøre en anden Indskrænkning, forsaavidt jeg skal erkjende Rigtigheden af hin Paastand, og det er den, at der dog ogsaa er Forhold og Tilstande, hvilke have vist sig paa en eiendommelig Maade trykkende og besværende for den Deel af Landet, der laa nærmest ved Hovedstaden, og som ellers syntes meest begunstiget. Jeg troer saaledes, hvis jeg ikke feiler, i denne Henseende at kunne beraabe mig paa, hvad der var Tilfældet med Hensyn til Kongereiser og offentlige Kjørsler, naar man vil gaae nogle Aar tilbage, og hvorledes disse vistnok hvilede med en langt større Byrde paa Sjælland end paa de fleste øvrige Dele af Landet og navnlig af Jylland.